

[Chr. Madsen.]

hed. Arbejderne ved ikke noget om, hvorvidt de har fået den opnåede rationaliseringsgevinst, eller de ikke har fået den. Det er selvfølgelig en sag, der ikke vedrører monopollovgivningen, men en betingelse for at gå med til rationaliseringen var jo — det blev sagt klart og tydeligt fra arbejderbevægelsens side — at gevinsten skulle tilgå arbejderne, og at rationaliseringen skulle billiggøre varerne til gavn for forbrugerne. Det var betingelsen, som blev opstillet. Der er vist ikke ret mange områder, hvor man kan reklamere med, at på grund af rationalisering, på grund af større arbejdsbyrde, er en varepris sænket så og så meget.

Alle de ting, jeg her har nævnt, og flere til er baggrunden for det, vi har skrevet i § 11, stk. 2, om, at der ved bedømmelse af, om priserne er rimelige, skal lægges vægt på, at produktionsfaktorerne udnyttes på en samfundsmæssigt forsvarlig måde.

Nu da jeg er her, vil jeg godt gøre en lille bemærkning til. Da den højtærede handelsminister også er ny minister for egnsudvikling, synes jeg at bemærkningen er på sin plads. Hvis man havde beregninger og materiale, kunne man vel nok sige, at mange af de virksomheder, der er blevet opbygget her i København, arbejder med for store omkostninger, fordi de faktisk er placeret et forkert sted, fordi der simpelt hen ikke er arbejdskraft nok, fordi man skal udbygge både S-baner og sporvejsnet og bygge boliger, som folk mangler. Det er vel også noget, der skal indgå i beregningerne. Det kan selvfølgelig ikke indgå i beregningerne, før en varepris skal fastsættes, men kendte man de faktorer, der gør sig gældende, den beregning, der skal til for at finde ud af, om industrien er lagt det rigtige eller det forkerte sted, så er der ingen tvivl om, at man fra organisationernes side og fra befolkningens side meget gerne ville sige et par ord i denne anledning.

Jeg er klar over, som sagt, at der ikke er nogen mulighed for at få dette lovforslag igennem — ja, der er mulighed for at stille forslag om udvalgsbehandling, men der er ingen mulighed for at få udvalget til at behandle lovforslaget, vi har fremsat. Vi skal hjem på lørdag. Jeg har naturligvis

forstået, at regeringen affærdiger vort forslag med den henvendelse til monopoltilsynet, som den højtærede handelsminister har forklaret om.

Chr. Christiansen: Jeg kan på mit partis vegne give fuld tilslutning til den højtærede handelsministers synspunkter angående hele prissituationen og dermed også det foreliggende lovforslag.

Det er særdeles fornuftigt at få foretaget en undersøgelse som den, den højtærede minister har taget initiativet til her i starten af juni måned ved en henstilling til monopoltilsynet om at holde et vågent øje med hele udviklingen. Situationen er jo noget anderledes end i 1956 og i 1958, fordi selve konkurrenceprincippet er trængt stærkere igennem og dermed forhåbentlig også en mere udpræget liberalistisk politik.

Det ville være meget interessant af de undersøgelser, der her skal foregå, virkelig at få konstateret, om den så højt priste liberalisme nu også virkelig har fået lov til at slå igennem i den foreliggende situation. Det er jo sådan, at for at få udarbejdet en lovgivning som den, de ærede medlemmer fra socialistisk folkeparti har foreslået, skal der foreligge et omfattende materiale, og det er vel også grunden til, at det foreliggende lovforslag er så spinkelt i sin udformning, som man i virkeligheden, når man skal være ganske ærlig, må sige det er.

Jeg har tidligere som mit partis ordfører fremført en række principielle betragtninger om lovgivningen vedrørende priser, avancer og monopoler, og jeg skal derfor ikke i dag trætte det høje ting med at gentage en række af disse synspunkter; dels er de altså fremsat tidligere, dels kan det være, at det undersøgelsesarbejde, der nu bliver iværksat, vil give et ganske andet syn på visse områder, end man tidligere har haft.

Vi finder en lovgivning om monopoler og indseende med priser stærkt påkrævet, og vi mener også, at lovgivningen herom indtil nu har ydet det forbrugende publikum betydelig beskyttelse. At der er huller i lovgivningen og visse vanskeligheder på disse områder, skal jeg gerne indrømme, men det må være monopoltilsynets opgave nu at skaffe os et materiale, der viser, om den prisudvikling, der foregår, kan siges at være